

02014560610030012

20233

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 1456

6 Οκτωβρίου 2003

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθ. 102723/Γ2

Καθορισμός εξεταστέας - διδακτέας ύλης των Πανελλαδικά εξεταζομένων μαθημάτων των Β' και Γ' τάξεων του Ενιαίου Λυκείου για το σχολικό έτος 2003-2004.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του Ν. 2525/97 (ΦΕΚ 188/Α') «Ενιαίο Λύκειο, πρόσβαση των αποφοίτων του στην Τριτοβάθμια εκπαίδευση, αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου και άλλες διατάξεις».

2. Τις διατάξεις του Ν. 2909/2001 «Ρυθμίσεις θεμάτων εισαγωγής στην τριτοβάθμια εκπαίδευση και άλλες διατάξεις».

3. Τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 14 του Π.Δ. 86/2001 (ΦΕΚ 73/Α'), όπως τροποποιήθηκε από το Π.Δ. 26/2002 (ΦΕΚ 21/Α') και Π.Δ. 80/2003 (ΦΕΚ 77/Α').

4. Τις διατάξεις του άρθρου 29Α του Ν. 1558/1985 και του άρθρου 27 του Ν. 2081/1992 (ΦΕΚ 154/Α'), όπως αντικαταστάθηκαν με το άρθρο 1 παρ. 2 του Ν. 2469/1997 (ΦΕΚ 38/Α') και το γεγονός ότι από την παρούσα απόφαση δεν προκαλείται δαπάνη εις βάρος του κρατικού προϋπολογισμού για το τρέχον και τα επόμενα οικονομικά έτη

5. Τις 12/2003, και 13/2003 πράξεις του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου, αποφασίζουμε:

Ορίζουμε την εξεταστέα - διδακτέα ύλη των Πανελλαδικά εξεταζομένων μαθημάτων των Β' και Γ' τάξεων του Ενιαίου Λυκείου για το σχολικό έτος 2003-2004, ως εξής:

Ι. Β' ΤΑΞΗ ΕΝΙΑΙΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

Α. ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

Από το βιβλίο «Έκφραση - Έκθεση» των Χ. Τσολάκη κ.ά., έκδοση ΟΕΔΒ, 2003:

Ι. Διαβάζω / κατανοώ και γράφω

Ο μαθητής απαντά γραπτά σε ερωτήσεις που αφορούν ένα κείμενο και με τις οποίες:

α) επιδιώκεται να κατανοεί ο μαθητής το περιεχόμενο ενός κειμένου, δηλαδή:

- να διακρίνει το σχόλιο από το γεγονός σε μία είδηση, σε ένα βιογραφικό σημείωμα κτλ.

- να διακρίνει τα διάφορα βιογραφικά είδη
- να εντοπίζει την οπτική γωνία του πομπού σε μία είδηση, σε ένα άρθρο / σχόλιο πάνω στην επικαιρότητα, στα βιογραφικά είδη, σε μία κριτική κτλ.

- να διακρίνει τα κύρια σημεία και τη λογική διάρθρωση ενός κειμένου π.χ. τα συστατικά στοιχεία μιας είδησης, μιας παρουσίασης - κριτικής κτλ.

- να εντοπίζει και να κατανοεί τα επιχειρήματα του πομπού π.χ. σε ένα άρθρο, σε μια κριτική κτλ.

- να διακρίνει το καίριο και το ουσιώδες από ένα κείμενο
- να επισημαίνει τη διαδικασία που ακολουθείται για τις σημειώσεις, το διάγραμμα και την περίληψη

β) επιδιώκεται να κατανοεί ο μαθητής την **οργάνωση** ενός κειμένου, δηλαδή:

- να εντοπίζει τα βασικά μέρη (πρόλογο, κύριο μέρος, επίλογο) και τις νοηματικές ενότητες του κειμένου

- να διακρίνει την οργάνωση συγκεκριμένων ειδών λόγου τα οποία διδάσκεται, π.χ. την οργάνωση μιας είδησης, τη δομή ενός βιογραφικού σημειώματος, μιας κριτικής κτλ.

- να επισημαίνει τους διάφορους τρόπους με τους οποίους οργανώνεται ο λόγος, π.χ. με αιτιολόγηση, με σύγκριση και αντίθεση, με ορισμό, με διαίρεση, με παράδειγμα κτλ.

- να σχολιάζει τη συνοχή του κειμένου (διαρθρωτικές λέξεις κτλ).

- να χωρίζει το κείμενο σε παραγράφους, να δίνει παραγίτιλους σε παραγράφους / νοηματικές ενότητες, να διευθετεί τη συνοχή του κειμένου.

γ) επιδιώκεται να διερευνά ο μαθητής τη **γλώσσα του κειμένου** (λεξιλόγιο, στίξη, μορφοσυντακτικά φαινόμενα, γλωσσικές ποικιλίες, λειτουργίες της γλώσσας, ύφος κτλ), δηλαδή:

- να εντοπίζει και να αιτιολογεί την επιλογή του πομπού
- στην ενεργητική ή παθητική φωνή
- στο ρηματικό πρόσωπο / χρόνο / έγκλιση
- στον μακροπερίοδο ή όχι λόγο
- στην παράταξη ή στην υπόταξη
- στα ρηματικά ή ονοματικά σύνολα
- στην αναφορική ή στην ποιητική λειτουργία της γλώσσας

- στα σημεία της στίξης

- σε λόγιες ή λαϊκές λέξεις, σε ειδικό λεξιλόγιο, όρους κτλ.

- να διευθετεί τη στίξη, να διορθώνει την ορθογραφία του κειμένου

- να ερμηνεύει λέξεις του κειμένου με συνώνυμα, να βρίσκει αντώνυμα, να σχηματίζει φράσεις με ορισμένες λέξεις του κειμένου κτλ.

• να χαρακτηρίζει το ύφος του κειμένου λαμβάνοντας υπόψη την επικοινωνιακή περίσταση (δέκτη, σκοπό, είδος λόγου κτλ).

2. Ο μαθητής προχωρεί σε διάφορες γραπτές εργασίες με αφορμή το συγκεκριμένο κείμενο.

Επιδιώκεται ο μαθητής:

- να πυκνώνει ένα κείμενο, να κάνει την περίληψη του κειμένου, να δίνει έναν τίτλο στο κείμενο ή πλαγιότιτλους σε παραγράφους / νοηματικές ενότητες του κειμένου
- να οργανώνει το διάγραμμα του κειμένου
- να αναπτύσσει μια φράση, μια παράγραφο, ένα επιχείρημα του κειμένου
- να μετασχηματίζει ένα κείμενο π.χ. από ένα είδος λόγου σε ένα άλλο.

II. Γράφω

Ο μαθητής ασκείται στην παραγωγή διαφόρων ειδών γραπτού λόγου όπως διδάσκονται στο αναμορφωμένο βιβλίο «Έκφραση - Έκθεση» της Β' Λυκείου.

Ασκείται επίσης στη σύνταξη κειμένου με σκέψεις, θέσεις, απόψεις σε θέμα σχετικό με τα θέματα που περιέχονται στα βιβλία «Έκφραση - Έκθεση» Β' Ενιαίου Λυκείου και «Θεματικοί κύκλοι για το Λύκειο-αντίστοιχοι θεματικοί κύκλοι για τη Β' Λυκείου», ενταγμένο σε επικοινωνιακό πλαίσιο.

Σημείωση: Η διδακτέα και η εξεταστέα ύλη στο μάθημα της Νεοελληνικής Γλώσσας (Έκθεση- Έκφραση), όπως και τα προηγούμενα σχολικά έτη, συμπίπτουν επειδή ζητείται η καλλιέργεια συγκεκριμένων δεξιοτήτων και όχι η διδασκαλία ορισμένων σελίδων του σχολικού βιβλίου. Η διδακτέα -εξεταστέα ύλη περιλαμβάνει τις ενότητες: Σημειώσεις-Περίληψη, Είδηση, Βιογραφικά Είδη, Παρουσίαση-Κριτική. Η διδασκαλία των εννοιών αυτών θα βασιστεί στις Οδηγίες του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου.

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ

Από το βιβλίο «Σοφοκλέους Τραγωδία, Αντιγόνη -Φιλοκτήτης», των Δ. Δρακόπουλου, Κ. Ναστούλη, Χ.Γ. Ρώμα, έκδ. ΟΕΔΒ, Αθήνα 2003:

Σοφοκλέους Αντιγόνη

Εισαγωγή:

Οι σελ. 9-23 και 26-31 (Σοφοκλής - Ο μύθος των Λαβδακιδών)

Κείμενο

Πρωτότυπο, οι στίχοι:	1-99 280-331 441-581 635-780
Μετάφραση, οι στίχοι:	162-279 332-440 583-634 781-943

Γραμματική-Συντακτικό

α. Η ύλη που περιλαμβάνεται στα βιβλία του Γυμνασίου «Η ελληνική γλώσσα. Κείμενα, Αρχαία, Βυζαντινά και Λόγια», τα οποία έχουν αναμορφωθεί και εκδοθεί από τον ΟΕΔΒ για το σχ. έτος 2003-2004 με τον τίτλο «Αρχαία Ελληνική Γλώσσα».

β. Η ύλη που περιλαμβάνεται στο βιβλίο της Α' τάξης Ενιαίου Λυκείου «Εγχειρίδιο Γλωσσικής Διδασκαλίας», έκδ. ΟΕΔΒ, Αθήνα 2003, εκτός από τις ενότητες 15 - 21.

γ. Δεν συμπεριλαμβάνονται στην εξεταστέα - διδακτέα ύλη τα ανώμαλα ουσιαστικά (παράγραφοι 146-153 από το βιβλίο της Α' τάξης «Γραμματική της Αρχαίας Ελληνικής». Του Μ. Οικονόμου, έκδ. ΟΕΔΒ, Αθήνα 2003.

ΑΛΓΕΒΡΑ

Από το βιβλίο Άλγεβρα Β' τάξης Ενιαίου Λυκείου (των Σ. Ανδρεαδάκη κ.ά., έκδοση Ο.Ε.Δ.Β. 2003).

Κεφ. 1ο: Τριγωνομετρία

- Παρ. 1.1 Οι τριγωνομετρικές συναρτήσεις.
Παρ. 1.2 Βασικές τριγωνομετρικές εξισώσεις.
Παρ. 1.3 Τριγωνομετρικοί αριθμοί αθροίσματος γωνιών, χωρίς την απόδειξη του τύπου του συν(α-β).
Παρ. 1.4 Τριγωνομετρικοί αριθμοί της γωνίας 2α.

Κεφ. 2ο: Πολυώνυμα - Πολυωνυμικές εξισώσεις.

- Παρ. 2.1 Πολυώνυμα.
Παρ. 2.2 Διαίρεση πολυωνύμων.
Παρ. 2.3 Πολυωνυμικές εξισώσεις, χωρίς τον προσδιορισμό ρίζας με προσέγγιση.
Παρ. 2.4 Εξισώσεις που ανάγονται σε πολυωνυμικές. (Απλές μόνον εφαρμογές)

Κεφ. 3ο: Πρόοδοι

- Παρ. 3.1 Ακολουθίες. (Θα διδαχθεί μόνο η υποπαράγραφος: «Η έννοια της ακολουθίας»)
Παρ. 3.2 Αριθμητική πρόοδος.
Παρ. 3.3 Γεωμετρική πρόοδος.

Κεφ. 4ο: Εκθετική και λογαριθμική συνάρτηση

- Παρ. 4.1 Εκθετική συνάρτηση.
Παρ. 4.2 Λογάριθμοι, χωρίς την απόδειξη του τύπου αλλαγής βάσης λογαρίθμων και τις εφαρμογές και ασκήσεις που αναφέρονται σε λογάριθμους με βάση διαφορετική του 10 και του e.
Παρ. 4.3. Λογαριθμική συνάρτηση. (Θα διδαχθούν μόνο η λογαριθμική συνάρτηση με βάση 10 και η λογαριθμική συνάρτηση με βάση e).

Παρατηρήσεις:

Η προτεινόμενη ως διδακτέα ύλη θα διδαχθεί σύμφωνα με τις οδηγίες του Π.Ι.

Τα θεωρήματα, οι προτάσεις, οι αποδείξεις και οι ασκήσεις που φέρουν αστερίσκο δε διδάσκονται και δεν εξετάζονται.

Οι εφαρμογές και τα παραδείγματα των βιβλίων δεν εξετάζονται ούτε ως θεωρία ούτε ως ασκήσεις. Μπορούν, όμως, να χρησιμοποιηθούν ως προτάσεις για τη λύση ασκήσεων, ή την απόδειξη άλλων προτάσεων.

ΓΕΩΜΕΤΡΙΑ

Από το βιβλίο Ευκλείδεια Γεωμετρία των Α' και Β' τάξεων του Ενιαίου Λυκείου, των Αργυρόπουλου Ηλία κ.α., έκδοση Ο.Ε.Δ.Β., 2003.

Κεφ. 9ο: Μετρικές Σχέσεις

- Παρ. 9.1 Ορθές προβολές.
Παρ. 9.2 Πυθαγόρειο θεώρημα.

Παρ. 9.3 Γεωμετρικές κατασκευές.

Παρ. 9.4 Γενίκευση του Πυθαγορείου θεωρήματος, **χωρίς** την απόδειξη του θεωρήματος II.

Παρ. 9.5 Θεωρήματα διαμέσων.

Παρ. 9.7 Τέμνουσες κύκλου

Κεφ. 10ο: Εμβαδά

Παρ. 10.1 Πολυγωνικά χωρία.

Παρ. 10.2 Εμβαδόν ευθύγραμμου σχήματος – Ισοδύναμα ευθύγραμμα σχήματα.

Παρ. 10.3 Εμβαδόν βασικών ευθύγραμμων σχημάτων.

Παρ. 10.4 Άλλοι τύποι για το εμβαδόν τριγώνου, **χωρίς** την απόδειξη του τύπου iii.

Παρ. 10.5 Λόγος εμβαδών όμοιων τριγώνων – πολυγώνων, **χωρίς** την απόδειξη του θεωρήματος II.

Κεφ. 11ο: Μέτρηση κύκλου

Παρ. 11.1 Ορισμός Κανονικού Πολυγώνου.

Παρ. 11.2 Ιδιότητες και στοιχεία Κανονικών Πολυγώνων, **χωρίς** τις αποδείξεις των θεωρημάτων.

Παρ. 11.3 Εγγραφή βασικών Κανονικών Πολυγώνων σε κύκλο και στοιχεία τους.

Παρ. 11.4 Προσέγγιση του μήκους του κύκλου με κανονικά πολύγωνα.

Παρ. 11.5 Μήκος τόξου.

Παρ. 11.6 Προσέγγιση του εμβαδού κύκλου με κανονικά πολύγωνα.

Παρ. 11.7 Εμβαδόν κυκλικού τομέα και κυκλικού τμήματος.

Παρατηρήσεις:

Η προτεινόμενη ως διδακτέα ύλη θα διδαχτεί σύμφωνα με τις οδηγίες του Π.Ι.

Τα θεωρήματα, οι προτάσεις, οι αποδείξεις και οι ασκήσεις που φέρουν αστερίσκο δε διδάσκονται και δεν εξετάζονται.

Οι εφαρμογές και τα παραδείγματα των βιβλίων δεν εξετάζονται ούτε ως θεωρία ούτε ως ασκήσεις. Μπορούν, όμως, να χρησιμοποιηθούν ως προτάσεις για τη λύση ασκήσεων, ή την απόδειξη άλλων προτάσεων.

ΙΣΤΟΡΙΑ

Από το βιβλίο «Ιστορία του Μεσαιωνικού και του Νεότερου Κόσμου 565-1815», Β' Ε.Λ. Γενικής Παιδείας, των Ι. Δημητρούκα, Θ. Ιωάννου και Κώστα Μπαρούτα., ΟΕΔΒ 2003:

Κεφάλαιο 1:

Από το θάνατο του Ιουστινιανού ως την αποκατάσταση των εικόνων και τη συνθήκη του Βερντέν (565-843), σ. 11-31

Κεφάλαιο 2:

Η εποχή της ακμής: Από τον τερματισμό της Εικονομαχίας ως το σχίσμα των δύο Εκκλησιών (843-1054):

1. Προοίμιο της ακμής του Βυζαντινού Κράτους (843-867), σ.34-35

3. Κοινωνία, σ. 38-39

5. Η διεθνής ακτινοβολία του Βυζαντίου, σ. 42- 48

7. Οικονομία και κοινωνία στη Δυτική Ευρώπη. Το σύστημα της Φεουδαρχίας, σ. 50-51.

Κεφάλαιο 3:

Από το σχίσμα των δύο Εκκλησιών ως την άλωση της Κωνσταντινούπολης από τους Σταυροφόρους (1054-1204)

1. Εσωτερική κρίση και εξωτερικοί κίνδυνοι (1054-1081), σ. 53-55

2. Η εσωτερική πολιτική των Κομνηνών (1081-1185), σ. 55-56

5. Οικονομικές μεταβολές στη Δυτική Ευρώπη, σ. 61-63.

7. Οι Σταυροφορίες: α. Οι αιτίες σ. 67-69

δ. Η Τέταρτη Σταυροφορία σ. 69-70

ε. Η άλωση της Κωνσταντινούπολης από τους Σταυροφόρους σ. 70-71.

Κεφάλαιο 4:

Η Λατινοκρατία και η Παλαιολόγεια εποχή (1204-1453). Ο Ύστερος Μεσαίωνας στη Δύση

1. Τα Λατινικά κράτη και η αντίσταση των Ελλήνων, σ.73-75

2. Τα Ελληνικά κράτη: Τραπεζοῦς, Ήπειρος, Νίκαια, σ. 76-77

6. Οι Οθωμανοί και η ραγδαία προέλασή τους, σ. 85-87

7. Η άλωση της Κωνσταντινούπολης, σ. 87-89.

Κεφάλαιο 5:

Ο Μεσαιωνικός πολιτισμός. Γράμματα, Επιστήμες, Τεχνολογία, Τέχνη:

1. Ο Βυζαντινός πολιτισμός: β. Η βυζαντινή τέχνη, σ. 97 - 102

Κεφάλαιο 6:

Από την άλωση της Κωνσταντινούπολης και τις ανακαλύψεις των νέων χωρών ως τη συνθήκη της Βεσφαλίας (1453-1648)

2. Αναγέννηση και Ανθρωπισμός, σ. 117- 121

3. Οι ανακαλύψεις, σ. 122- 129

4. Θρησκευτική μεταρρύθμιση:

α. Η Ρωμαιοκαθολική Εκκλησία σε κρίση σ. 129-130

β. Η Μεταρρύθμιση του Λουθήρου σ. 130-131

δ. Η Αντιμεταρρύθμιση σ. 133

ε. Οι συνέπειες της Μεταρρύθμισης σ. 133-134

8. Ο πολιτισμός της Αναγέννησης: γ. Η τέχνη της Αναγέννησης, σ. 153- 159.

Κεφάλαιο 7:

Από τη συνθήκη της Βεσφαλίας (1648) έως το Συνέδριο της Βιέννης (1815):

1. Ο Διαφωτισμός, σ. 162-168

2. Οικονομικές εξελίξεις: Οι απαρχές της βιομηχανικής επανάστασης, οι οικονομικές θεωρίες, σ. 169-171

3. Η Αμερικανική Επανάσταση, σ. 172-175

4. Η Γαλλική Επανάσταση και η Ναπολεόντεια περίοδος (1789-1815):

α. Η Γαλλία σε κρίση, σ. 176-177

β. Η έκρηξη της Επανάστασης, σ. 177-178

στ. Η εποχή του Ναπολέοντα (1799-1815), σ. 181-182

ζ. Ο χαρακτήρας και το έργο της Επανάστασης, σ. 182-183.

ΦΥΣΙΚΗ

Την εξεταστέα-διδακτέα ύλη αποτελούν οι παρακάτω ενότητες από το διδακτικό βιβλίο των Αλεξάκη Ν., Αμπατζή Στ. κ.α. έκδοση Ο.Ε.Δ.Β. 2003.

3.1 ΔΥΝΑΜΕΙΣ ΜΕΤΑΞΥ ΗΛΕΚΤΡΙΚΩΝ ΦΟΡΤΙΩΝ

3.1.1. Ο νόμος του Coulomb.

3.1.2. Ηλεκτρικό πεδίο.

3.1.3. Ηλεκτρική δυναμική ενέργεια.

3.1.4. Δυναμικό – Διαφορά δυναμικού.

3.1.5. Πυκνωτές.

3.2 ΣΥΝΕΧΕΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟ ΡΕΥΜΑ

- 3.2.1. Ηλεκτρικές πηγές.
 3.2.2. Ηλεκτρικό ρεύμα.
 3.2.3. Κανόνες Kirchhoff (Εξαιρείται ο 2ος κανόνας Kirchhoff).
 3.2.4. Αντίσταση – Αντιστάτης.
 3.2.5. Συνδεσμολογία αντιστατών (αντιστάσεων).
 3.2.7. Ενέργεια και ισχύς του ηλεκτρικού ρεύματος.
 3.2.8. Ηλεκτρεγερτική δύναμη (ΗΕΔ) πηγής.
 3.2.9. Νόμος του ΟΗΜ για κλειστό κύκλωμα.
 3.2.10. Αποδέκτες.

3.3 ΗΛΕΚΤΡΟΜΑΓΝΗΤΙΣΜΟΣ

- 3.3.1. Μαγνητικό πεδίο.
 3.3.2. Μαγνητικό πεδίο ρευματοφόρων αγωγών.
 3.3.3. Ηλεκτρομαγνητική δύναμη (χωρίς τη δύναμη μεταξύ παραλλήλων ρευματοφόρων αγωγών και τον ορισμό του Amperes στο S.I).
 3.3.4. Η ύλη μέσα στο μαγνητικό πεδίο.
 3.3.6. Ηλεκτρομαγνητική επαγωγή.

4 ΤΑΛΑΝΤΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΚΥΜΑΤΑ

- 4.1.1. Περιοδικά φαινόμενα.
 4.1.2. Γραμμική αρμονική ταλάντωση με ιδανικό ελατήριο.
 4.1.3. Απλό εκκρεμές.

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

Από τον εργαστηριακό οδηγό των Κοψιαύτη Π. και Συμεωνίδη Χ.

5. Προσδιορισμός της έντασης της βαρύτητας με τη βοήθεια του απλού εκκρεμούς

Β. ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ**ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΚΕΙΜΕΝΑ****Ι. ΔΙΔΑΓΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ****1. Ρητορικά κείμενα**

Από το βιβλίο «Ρητορικά Κείμενα» των Κ. Δάλκου, Χ. Δάλκου κ.ά., έκδ. ΟΕΔΒ, Αθήνα 2003:

Εισαγωγή

Η Ρητορική στην αρχαία Ελλάδα, οι σελ.: 9-13 (κεφ. Α,Β,Γ) και 15-20 (κεφ. Ε, ΣΤ)

- α. Ο Υπέρ Μαντιθέου λόγος του Λυσία: σελ. 79-80
 β. Ο Υπέρ της Ροδίων ελευθερίας λόγος του Δημοσθένη: σελ. 123-126
 γ. Ο περί ειρήνης λόγος του Ισοκράτη: σελ. 269-272

Κείμενα

Λυσίας Υπέρ Μαντιθέου.

Πρωτότυπο, οι (: 1-13, 18-21

Δημοσθένης Υπέρ της Ροδίων ελευθερίας

Πρωτότυπο, οι (: 1-4, 17-20

Μετάφραση, οι (: 5-16

Ισοκράτης Περί ειρήνης.

Πρωτότυπο, οι (: 1-2, 14-16,

Μετάφραση, οι (: 17-27

Αρχαϊκή Λυρική Ποίηση

Από το βιβλίο «Αρχαϊκή Λυρική Ποίηση» των Ι. Καζάζη, Α. Καραμήτρου, έκδοση ΟΕΔΒ, Αθήνα 2003.

Α. Εισαγωγή:

1. Κεφ. ΙΙ, σελ. 9-13. (εκτός από την ενότητα επική αφήγηση και λυρική περιγραφή σελ. 9-11)

2. Κεφ. ΙΙΙ, σελ. 13-17 (εκτός από τη διαίρεση της λυρικής ποίησης κατά τα μέτρα σελ. 15)

3. Κεφ. ΙV, σελ. 18-20 (μέχρι «Η λυρική ποίηση μετά το τέλος της αρχαϊκής εποχής»)

Β. Κείμενα:

Αρχίλοχος: αποσπ. 3, *ου φιλέω μέγαν*

4, *ασπίδι μιν*

6, *θυμέ, θύμ'*

9, *Τοις θεοίς*

Μίμνερμος: απόσπ. 11, *ημείς δ', οιά τε φύλλα*

Σαπφώ: αποσπ. 14, *ποικιλόθρον' αθανάτ'*

17, *κατάνοισα δε κείση*

Πίνδαρος, αποσπ. 28 *Έβδομος Πυθιονίκος*

Σιμωνίδης, απόσπ. 29 *άνθρωπος εών*

Διαθεματική προσέγγιση παραλλήλων κειμένων:

Το θέμα της φθοράς και της αφθαρσίας:

Μίμνερμος, απόσπ. 11

Σιμωνίδης, απόσπ. 29

Σαπφώ, απόσπ. 17

Αρχίλοχος, απόσπ. 9

ΙΙ. ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ**ΚΕΙΜΕΝΟ**

Αδίδακτο πεζό κείμενο αρχαίων Ελλήνων συγγραφέων της αττικής διαλέκτου.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ -ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΟ

Ως εξεταστέα-διδασκτέα ύλη στη Γραμματική και στο Συντακτικό καθορίζεται:

α. Η ύλη που περιλαμβάνεται στα βιβλία του Γυμνασίου «Η ελληνική γλώσσα. Κείμενα, Αρχαία, Βυζαντινά και Λόγια», τα οποία έχουν αναμορφωθεί και εκδοθεί από τον ΟΕΔΒ για το σχολικό έτος 2003-2004 με τον τίτλο «Αρχαία Ελληνική Γλώσσα»

β. Ολόκληρη η ύλη που περιλαμβάνεται στο βιβλίο της Α' τάξης Ενιαίου Λυκείου «Εγχειρίδιο Γλωσσικής Διδασκαλίας», έκδοση ΟΕΔΒ, Αθήνα 2003 (ενότητες 1-21).

ΛΑΤΙΝΙΚΑ

Από το βιβλίο «Λατινικά» της Β' τάξης Ενιαίου Λυκείου, των Μ. Πασχάλη - Γ. Σαββαντίδη, έκδ. ΟΕΔΒ 2003:

Εισαγωγή

α) Οι σελ. 9-12: Η λατινική γλώσσα, Η γένεση της ρωμαϊκής λογοτεχνίας, Εποχές της ρωμαϊκής λογοτεχνίας, Γενικά χαρακτηριστικά της ρωμαϊκής λογοτεχνίας

β) οι σελ. 14-21: Η εξέλιξη της ρωμαϊκής λογοτεχνίας (Κλασική εποχή, α. οι χρόνοι του Κικέρωνα, β. Αυγούστιοι χρόνοι).

Κείμενα - Γραμματική, Συντακτικό

Όλες οι ενότητες (1-20), δηλαδή τα κείμενα καθώς και τα γραμματικά και συντακτικά φαινόμενα που περιλαμβάνονται στο διδακτικό εγχειρίδιο της τάξης αυτής.

ΑΡΧΕΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ

Από το βιβλίο του Θ. Πελεγρίνη «Αρχές φιλοσοφίας» έκδοση Ο.Ε.Δ.Β. 2003.

Κεφάλαιο 1. Εισαγωγή, σ. 6-9**Κεφάλαιο 2. Οντολογία και Γνωσιολογία:**

1. Οι προσωκρατικοί φιλόσοφοι, σ. 12-20

2. Οι σοφιστές και ο Σωκράτης, σ. 20-23

3. Ο Πλάτωνας, σ. 23-29

4. Ο Αριστοτέλης, σ. 29-33
5. Οι σκεπτικοί φιλόσοφοι, σ. 33-36
6. Ο Ρενέ Ντεκάρτ, σ. 36-44
7. Οι εμπειρικοί φιλόσοφοι, σ. 44-53
8. Ο Ιμάνουελ Καντ, σ. 53-61

Κεφάλαιο 3. Ηθική:

1. Οι σοφιστές και ο Σωκράτης, σ. 74-76
2. Σωκρατικές θεωρίες, σ. 76-86
3. Η θεωρία του Αριστοτέλη για τη μεσότητα, σ. 86-89
4. Η στωική θεωρία, σ. 90-93
5. Η θεωρία του Τόμας Χομπς για το ένστικτο της αυτο-συντήρησης, σ. 94-96

Κεφάλαιο 4. Αισθητική:

2. Η καθολική σημασία της ποίησης και ο καθαρτικός χαρακτήρας της τραγωδίας κατά τον Αριστοτέλη, σ. 135-138

Γ. ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΘΕΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ

ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ

Από το βιβλίο «Μαθηματικά Θετικής Κατεύθυνσης Β΄ τάξης Ενιαίου Λυκείου» των Αδαμόπουλου Λεων., κ.α., έκδοση Ο.Ε.Δ.Β. 2003.

Κεφ. 1ο: Διανύσματα

- Παρ. 1.1. Η έννοια του διανύσματος.
 Παρ. 1.2. Πρόσθεση και αφαίρεση διανυσμάτων.
 Παρ. 1.3. Πολλαπλασιασμός αριθμού με διάνυσμα, χωρίς την απόδειξη των ιδιοτήτων του πολλαπλασιασμού αριθμού με διάνυσμα και χωρίς τις εφαρμογές 1 και 2 με τις αντίστοιχες ασκήσεις.
 Παρ. 1.4 Συντεταγμένες στο επίπεδο, χωρίς την απόδειξη της συνθήκης παραλληλίας διανυσμάτων και χωρίς την εφαρμογή 2 της σελίδας 35 με τις αντίστοιχες ασκήσεις.
 Παρ. 1.5. Εσωτερικό γινόμενο διανυσμάτων.

Σημείωση: Από τις παραγράφους 1.1, 1.2, 1.3 να διδασχθούν απλές μόνο εφαρμογές.

Κεφ. 2ο: Η ευθεία στο επίπεδο

- Παρ. 2.1. Εξίσωση ευθείας.
 Παρ. 2.2. Γενική μορφή εξίσωσης ευθείας.
 Παρ. 2.3. Εμβαδόν τριγώνου, χωρίς τις αποδείξεις των τύπων: α) «της απόστασης σημείου από ευθεία» και β) «του υπολογισμού εμβαδού τριγώνου».

Κεφ. 3ο: Κωνικές Τομές

- Παρ. 3.1. Ο κύκλος, χωρίς τις παραμετρικές εξισώσεις του κύκλου
 Παρ. 3.2 Η παραβολή χωρίς:
 α) την απόδειξη της εξίσωσης της παραβολής,
 β) την απόδειξη της εξίσωσης της εφαπτομένης της παραβολής,
 γ) την απόδειξη της ανακλαστικής ιδιότητας της παραβολής και
 δ) την εφαρμογή 1 της σελίδας 96 και το σχόλιο της σελίδας 97.
 Παρ. 3.3 Η έλλειψη χωρίς:
 α) την απόδειξη της εξίσωσης της έλλειψης,
 β) τις παραμετρικές εξισώσεις της έλλειψης και
 γ) την εφαρμογή 2 της σελίδας 110 με τις αντίστοιχες ασκήσεις.
 Παρ. 3.4 Η υπερβολή χωρίς την απόδειξη της εξίσωσης

της υπερβολής και χωρίς την απόδειξη των εξισώσεων των ασυμπτωτών της.

Κεφ. 4ο: Θεωρία Αριθμών

- Παρ. 4.1. Η μαθηματική επαγωγή.
 Παρ. 4.2. Ευκλείδεια διαίρεση, χωρίς την απόδειξη του θεωρήματος 1.
 Παρ. 4.3. Διαιρετότητα.

Παρατηρήσεις:

Η προτεινόμενη ως διδακτέα ύλη θα διδασχτεί σύμφωνα με τις οδηγίες του Π.Ι.

Τα θεωρήματα, οι προτάσεις, οι αποδείξεις και οι ασκήσεις που φέρουν αστερίσκο δε διδασχονται και δεν εξετάζονται.

Οι εφαρμογές και τα παραδείγματα των βιβλίων δεν εξετάζονται ούτε ως θεωρία ούτε ως ασκήσεις. Μπορούν, όμως, να χρησιμοποιηθούν ως προτάσεις για τη λύση ασκήσεων, ή την απόδειξη άλλων προτάσεων.

ΦΥΣΙΚΗ

Την εξεταστέα-διδακτέα ύλη αποτελούν οι παρακάτω ενότητες από το διδακτικό βιβλίο των Ιωάννου Α., Ντάνου Γ. κ.α. έκδοση Ο.Ε.Δ.Β. 2003

1 ΚΙΝΗΤΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ ΤΩΝ ΑΕΡΙΩΝ

- 1-1 Εισαγωγή.
- 1-2 Οι νόμοι των αερίων.
- 1-3 Καταστατική εξίσωση των ιδανικών αερίων.
- 1-4 Κινητική θεωρία.

1-5 Τα πρώτα σημαντικά αποτελέσματα (εξαιρείται η απόδειξη της σχέσης $p = \frac{1}{3} \frac{Nm \overline{v^2}}{V}$).

2 ΘΕΡΜΟΔΥΝΑΜΙΚΗ

- 2-1 Εισαγωγή.
- 2-2 Θερμοδυναμικό σύστημα.
- 2-3 Ισορροπία θερμοδυναμικού συστήματος.
- 2-4 Αντιστρεπτές μεταβολές.
- 2-5 Έργο παραγόμενο από αέριο κατά τη διάρκεια μεταβολών όγκου.
- 2-6 Θερμότητα.
- 2-7 Εσωτερική ενέργεια.
- 2-8 Πρώτος θερμοδυναμικός νόμος.
- 2-9 Εφαρμογή του πρώτου θερμοδυναμικού νόμου σε ειδικές περιπτώσεις.
- 2-10 Γραμμομοριακές ειδικές θερμότητες αερίων.
- 2-11 Θερμικές μηχανές.
- 2-12 Ο δεύτερος θερμοδυναμικός νόμος.
- 2-13 Η μηχανή του Carnot.

3 ΗΛΕΚΤΡΙΚΟ ΠΕΔΙΟ

- 3-6 Η δυναμική ενέργεια πολλών σημειακών φορτίων.
- 3-8 Κινήσεις φορτισμένων σωματιδίων σε ομογενές ηλεκτροστατικό πεδίο (Εξαιρούνται ο καθοδικός σωλήνας και ο παλμογράφος)

4 ΜΑΓΝΗΤΙΚΟ ΠΕΔΙΟ

- 4-7 Δύναμη που ασκεί το μαγνητικό πεδίο σε κινούμενο φορτίο.
- 4-8 Κίνηση φορτισμένων σωματιδίων μέσα σε μαγνητικό πεδίο.

5 ΗΛΕΚΤΡΟΜΑΓΝΗΤΙΚΗ ΕΠΑΓΩΓΗ

- 5-3 Ευθύγραμμος αγωγός κινούμενος σε ομογενές μαγνητικό πεδίο.

5-4 Ο κανόνας του Lenz και η αρχή διατήρησης της ενέργειας στο φαινόμενο της επαγωγής.

5-5 Στρεφόμενος αγωγός.

5-6 Στρεφόμενο πλαίσιο- εναλλασσόμενη τάση.

5-7 Εναλλασσόμενο ρεύμα.

5-8 Ενεργός ένταση – Ενεργός τάση.

Ο νόμος του Joule – Ισχύς του εναλλασσόμενου ρεύματος.

5-13 Αμοιβαία επαγωγή.

5-14 Αυτεπαγωγή.

ΧΗΜΕΙΑ

Από το βιβλίο Χημεία Β΄ Τάξης Ενιαίου Λυκείου Θετικής Κατεύθυνσης των Σ. Λιοδάκη, Δ. Γάκη κ.ά. έκδοση Ο.Ε.Δ.Β. 2003.

1. Κεφάλαιο 1ο: Διαμοριακές δυνάμεις – Καταστάσεις της ύλης – Προσθετικές ιδιότητες εκτός της παραγράφου 1.2 (Προσθετικές ιδιότητες διαλυμάτων) (Σελίδες 17 έως 29).

2. Κεφάλαιο 2ο: Θερμοχημεία εκτός: α) Πρότυπη ενθαλπία διάλυσης και β) Ενθαλπία δεσμού της παραγράφου 2.1 (Σελίδες 57, 58).

Κεφάλαιο 3ο: Χημική κινητική.

Κεφάλαιο 4ο: Χημική ισορροπία.

Κεφάλαιο 5ο: Οξειδοαναγωγή – Ηλεκτρόλυση, χωρίς την ηλεκτρόλυση παρ. 5.3 και 5.4.

Δ. ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ

ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ

Από το βιβλίο «Μαθηματικά Θετικής Κατεύθυνσης της Β΄ τάξης Ενιαίου Λυκείου» των Αδαμοπούλου Λεων., κ.α., έκδοση Ο.Ε.Δ.Β., 2003, όπως ακριβώς ορίζεται για τα Μαθηματικά της Θετικής Κατεύθυνσης της Β΄ τάξης Ενιαίου Λυκείου

ΦΥΣΙΚΗ

Από το διδακτικό βιβλίο των Ιωάννου Α., Ντάνου Γ. κ.α., όπως ακριβώς ορίζεται για τη Φυσική της Θετικής Κατεύθυνσης της Β΄ τάξης Ενιαίου Λυκείου.

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ

Από το βιβλίο «Τεχνολογία Επικοινωνιών» του Μ. Sanders, έκδοση Ιδρύματος Ευγενίδης 2003

Κεφ. 1 Η κατανόηση των συστημάτων Επικοινωνιών

Κεφ. 2 Οι μεταβολές ως χαρακτηριστικό γνώρισμα της τεχνολογίας επικοινωνιών.

Κεφ. 3. Οι επιπτώσεις της τεχνολογίας των επικοινωνιών

Κεφ. 16 Αρχές επικοινωνίας με ήχο και εικόνα

Κεφ. 17 Εξοπλισμός ήχου και εικόνας

Κεφ. 18 Εφαρμογές συστημάτων ήχου και εικόνας.

II. Γ΄ ΤΑΞΗ ΕΝΙΑΙΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

Α. ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

Από το βιβλίο «Έκφραση - Έκθεση» των Χ. Τσολάκη κ.ά., έκδοση ΟΕΔΒ, 2003:

Ι. Διαβάζω / κατανοώ και γράφω

Ο μαθητής απαντά γραπτά σε ερωτήσεις που αφορούν ένα κείμενο και με τις οποίες:

α) επιδιώκεται να κατανοεί ο μαθητής το περιεχόμενο ενός κειμένου, δηλαδή:

• να διακρίνει τους τρόπους πειθούς (επίκληση στη λογική, επίκληση στο συναίσθημα του δέκτη, επίκληση στην αυθεντία, επίκληση στο ήθος του πομπού).

• να διακρίνει τα μέσα πειθούς (επιχειρήματα, τεκμήρια).
• να διακρίνει το είδος της συλλογιστικής πορείας (παραγωγική-επαγωγική) που ακολουθείται σε ένα κείμενο).

• να αξιολογεί τα μέσα πειθούς. Πιο συγκεκριμένα:

- να ελέγχει την αλήθεια, την εγκυρότητα και την ορθότητα ενός επιχειρήματος

- να ελέγχει την αξιοπιστία των τεκμηρίων

• να διακρίνει τους τρόπους και τα μέσα πειθούς

στη διαφήμιση

στον πολιτικό λόγο

στον επιστημονικό λόγο

• να διακρίνει την πειθώ από την προπαγάνδα

• να διακρίνει τα είδη του δοκιμίου, προσέχοντας την οργάνωση/δομή (συνειρμική-λογική), το σκοπό (απόδειξη μιας θέσης - ελεύθερος στοχασμός), τη σκοπιά (υποκειμενική-αντικειμενική), τη γλώσσα (ποιοτική, αναφορική λειτουργία) κτλ.

• να διακρίνει ορισμένα χαρακτηριστικά του δοκιμίου, όπως ο υποκειμενισμός, ο αντιδιδασκισμός, ο κοινωνικός χαρακτήρας, ο εξομολογητικός τόνος κτλ.

• να εντοπίζει σε ένα δοκίμιο/άρθρο το θέμα, την άποψη του συγγραφέα, τα μέσα πειθούς που χρησιμοποιεί, για να τεκμηριώσει την άποψή του, τις προτάσεις τους για την αντιμετώπιση του προβλήματος κτλ.

• να διακρίνει το δοκίμιο από άλλα συγγενή είδη του λόγου, όπως το άρθρο, η επιφυλλίδα.

• να διακρίνει το κείμενο και το ουσιαστικό σε ένα κείμενο

• να επισημαίνει τη διαδικασία που ακολουθείται για τις σημειώσεις, το διάγραμμα και την περίληψη.

β) επιδιώκεται να κατανοεί ο μαθητής την οργάνωση ενός κειμένου, δηλαδή:

• να εντοπίζει τα βασικά μέρη (πρόλογο, κύριο μέρος, επίλογο) και τις νοηματικές ενότητες του κειμένου.

• να επισημαίνει τους διάφορους τρόπους με τους οποίους οργανώνεται ο λόγος, π.χ. με αιτιολόγηση, με σύγκριση και αντίθεση, με ορισμό, με διαίρεση, με παράδειγμα κτλ.

• να σχολιάζει τη συνοχή του κειμένου (διαρθρωτικές λέξεις κτλ).

• να χωρίζει το κείμενο σε παραγράφους, να δίνει πλαγιότιτλους σε παραγράφους / νοηματικές ενότητες, να διευθετεί τη συνοχή του κειμένου.

• να διακρίνει την οργάνωση/δομή ενός δοκιμίου (λογική ή συνειρμική οργάνωση, παραγωγική ή επαγωγική συλλογιστική πορεία κτλ.).

γ) επιδιώκεται να διερευνά ο μαθητής τη γλώσσα του κειμένου (λεξιλόγιο, στίξη, μορφοσυντακτικά φαινόμενα, γλωσσικές ποικιλίες, λειτουργίες της γλώσσας, ύφος κτλ), δηλαδή:

• να εντοπίζει και να αιτιολογεί την επιλογή του πομπού

- στην ενεργητική ή παθητική φωνή

- στο ρηματικό πρόσωπο / χρόνο / έγκλιση

- στον μακροπερίοδο ή όχι λόγο

- στην παράταξη ή στην υπόταξη

- στα ρηματικά ή ονοματικά σύνολα

- στην αναφορική ή στην ποιοτική λειτουργία της γλώσσας

- στα σημεία της στίξης

- σε λόγιες ή λαϊκές λέξεις, σε ειδικό λεξιλόγιο, όρους κτλ.

• να διευθετεί τη στίξη, να διορθώνει την ορθογραφία του κειμένου

• να ερμηνεύει λέξεις, να αξιολογεί την ακρίβεια και τη σαφήνεια του λεξιλογίου

• να αντικαθιστά λέξεις του κειμένου με συνώνυμα, να βρίσκει αντώνυμα, να σχηματίζει φράσεις με ορισμένες λέξεις του κειμένου κτλ.

- να χωρίζει το κείμενο σε παραγράφους και να διευθετεί τη συνοχή του.

- να χαρακτηρίζει το ύφος του κειμένου λαμβάνοντας υπόψη την επικοινωνιακή περίσταση (δέκτη, σκοπό, είδος λόγου κτλ.).

2. Ο μαθητής προχωρεί σε διάφορες **γραπτές εργασίες** με αφορμή τη συγκεκριμένο κείμενο.

Επιδιώκεται ο μαθητής:

- να **πυκνώνει** ένα κείμενο, να κάνει την περίληψη του κειμένου, να δίνει έναν τίτλο στο κείμενο ή πλαγιότιτλους σε παραγράφους / νοηματικές ενότητες του κειμένου

- να οργανώνει το διάγραμμα του κειμένου

- να αναπτύσσει μια φράση, μια παράγραφο, ένα επιχειρήρημα του κειμένου

- να **ανασκευάζει** τα επιχειρήματα του κειμένου και να αναπτύσσει την **αντίθετη άποψη**.

- να **μετασχηματίζει** ένα κείμενο π.χ. από ένα είδος λόγου σε ένα άλλο.

II. Γράφω

Παραγωγή διαφόρων ειδών γραπτού λόγου, σε επικοινωνιακό επίπεδο, με έμφαση σε είδη λόγου στα οποία κυριαρχεί ο **κριτικός-αποφαντικός τρόπος** (κείμενα με σκοπό την **πειθώ**, στα οποία υπάρχει **λογική οργάνωση** και κυριαρχεί η **αναφορική λειτουργία** της γλώσσας) π.χ. άρθρο, γραπτή εισήγηση κτλ.). **Ασκείται δηλαδή ο μαθητής στη σύνταξη κειμένου με σκέψεις, θέσεις, απόψεις σε θέμα σχετικό με τα θέματα που περιέχονται στα αντίστοιχα βιβλία «Έκθεση-Έκφραση» Γ' τάξης του Ενιαίου Λυκείου και «Θεματικοί κύκλοι» για το Λύκειο - οι αντίστοιχες θεματικές ενότητες για τη Γ' Λυκείου, ενταγμένο σε επικοινωνιακό πλαίσιο.**

Σημείωση: Η διδασκεία και η εξεταστέα ύλη στο μάθημα της Νεοελληνικής Γλώσσας (Έκθεση- Έκφραση), όπως και τα προηγούμενα σχολικά έτη, συμπίπτουν επειδή ζητείται η καλλιέργεια συγκεκριμένων δεξιοτήτων στους μαθητές και όχι η διδασκαλία ορισμένων σελίδων του σχολικού βιβλίου. Η διδασκαλία του αναμορφωμένου βιβλίου «Έκθεση-Έκφραση» της Γ' τάξης του Ενιαίου Λυκείου θα βασιστεί στο χρονοδιάγραμμα και στις οδηγίες που περιέχονται στο βιβλίο του καθηγητή και στις Οδηγίες διδασκαλίας του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου. Αυτό σημαίνει ότι θα διδαχτούν επιλεγμένα και όχι όλα τα κείμενα από τις ενότητες: Πειθώ (εκτός από την πειθώ στο δικανικό λόγο), Δοκίμιο (εκτός από την ιστορία του δοκιμίου), Δίκαιος και Άδικος λόγος. Το παράρτημα (διαβάζω και γράφω) μπορεί να διδάσκεται παράλληλα με τα κεφάλαια «Πειθώ» και «Δοκίμιο, άρθρο, επιφυλλίδα», ενώ το κεφάλαιο «Ερευνητική Εργασία» δεν αποτελεί αντικείμενο διδασκαλίας και αξιολόγησης.

ΙΣΤΟΡΙΑ

Από το βιβλίο Ιστορία Νεότερη και Σύγχρονη των Β. Σκουλάτου, Ν. Δημακοπούλου και Σ. Κόνδη, ΟΕΔΒ 2003:

Τεύχος Α'

Κεφάλαιο Δ. Η Ελληνική Επανάσταση:

4. Η Εξωτερική πολιτική του Εικοσιένα σ. 116-132

Κεφάλαιο Ε. Ο Ιωάννης Καποδίστριας Κυβερνήτης της Ελλάδας. Η πρώτη προσπάθεια δημιουργίας της κεντρικής εξουσίας

1. Η κατάσταση στην επαναστατημένη Ελλάδα το 1828, σ. 133-135

2. Το ανορθωτικό έργο του Κυβερνήτη: στ. Η εξωτερική πολιτική, σ. 141-142.

Κεφάλαιο ΣΤ. Η Ευρώπη και ο κόσμος στον 19ο αιώνα

1. Η βιομηχανική Επανάσταση

β. Η δεύτερη βιομηχανική επανάσταση, σ. 152-155

γ. Το κεφαλαιοκρατικό σύστημα, σ. 155-157

Κεφάλαιο Η'. Η ελληνική κοινωνία από το 1833 ως το 1909

1. Γενικό περίγραμμα, σ. 248-251

3. Η εξέλιξη των εθνικών θεμάτων

α. Η Κρητική επανάσταση (1866-1869), σ. 288-291

γ. Νέα βαλκανική κρίση (1875-1878). Προσάρτηση της Θεσσαλίας (1881) σ. 293-295

ε. Ο Μακεδονικός Αγώνας σ. 300-302

Επίλογος, σ. 303-305

Τεύχος Β'

Κεφάλαιο Κ. Η Ελλάδα από το 1909 ως το 1914: Πορεία προς τον αστικό μετασχηματισμό και την εδαφική επέκταση

4. Η κατάσταση στη Βαλκανική και την Ανατολική Μεσόγειο, σ. 34-37

5. Οι Βαλκανικοί πόλεμοι, σ. 37-49

Κεφάλαιο ΚΑ. Ο πρώτος Παγκόσμιος Πόλεμος

1. Τα αίτια του πολέμου, σ. 53-56

2. Τα γεγονότα: α. Το Σεράγεβο, αφορμή ενός παγκοσμίου πολέμου, σ. 56-57

ζ. Ο απολογισμός του πολέμου, σ. 66-67

Κεφάλαιο ΚΒ. Η Ελλάδα από το 1914 ως το 1924: Η κρίση των πολιτικών θεσμών και η διάλυση του οράματος της Μεγάλης Ιδέας.

1. Η Ελλάδα στον πρώτο παγκόσμιο πόλεμο:

γ. Η Ελλάδα σύμμαχος της Αντάντ, σ. 83-84

2. Η περίοδος της μεγάλης κρίσης, σ. 88-117

Κεφάλαιο ΚΔ. Ο κόσμος μεταξύ δύο παγκοσμίων πολέμων

1. Τα οικονομικά προβλήματα. Ο μονοπωλιακός καπιταλισμός:

β. Η ψεύτικη Ευημερία: Η καταναλωτική κοινωνία και τα όριά της, σ. 160-166

γ. Η επέμβαση του κράτους για την καταπολέμηση της κρίσης, σ. 166-168

Κεφάλαιο ΚΣΤ. Ο Δεύτερος Παγκόσμιος Πόλεμος

1. Η πορεία προς τον πόλεμο:

β. Οι δυναμικές προσαρτήσεις (1936-1939) σ. 236-238

γ. Η κήρυξη του πολέμου σ. 238-239

2. Τα πολεμικά γεγονότα

β. Ο πόλεμος στην Ελλάδα, σ. 240-259

3. Τα αποτελέσματα του πολέμου, σ. 266-267

Κεφάλαιο ΚΖ'. Η Ελλάδα κατά την περίοδο 1941-1949

1. Η Κατοχή και η Εθνική Αντίσταση, σ. 269- 291

Κεφάλαιο ΚΘ'. Τα Μεταπολεμικά προβλήματα του Ελληνισμού

2. Τα εθνικά προβλήματα, σ. 401-402

ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ ΚΑΙ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗΣ

Από το βιβλίο Μαθηματικά και Στοιχεία Στατιστικής της Γ' τάξης Ενιαίου Λυκείου των Λ. Αδαμόπουλου κ.α., έκδοση Ο.Ε.Δ.Β. 2003.

Κεφ. 1ο: Διαφορικός Λογισμός

Παρ. 1.1. Συναρτήσεις.

Παρ. 1.2. Η έννοια της παραγώγου.

Παρ. 1.3. Παράγωγος συνάρτησης

Παρ. 1.4 Εφαρμογές των Παραγώγων, χωρίς το κριτήριο της 2ης παραγώγου.

Κεφ. 2ο: Στατιστική

Παρ. 2.1 Βασικές έννοιες

Παρ. 2.2 Παρουσίαση Στατιστικών Δεδομένων, χωρίς την υποπαράγραφο «Κλάσεις άνισου πλάτους».

Παρ. 2.3 Μέτρα Θέσης και Διασποράς, χωρίς τις υποπαράγραφους: «Εκατοστημόρια», «Ενδοτεταρτημοριακό εύρος» και «Επικρατούσα τιμή».

Κεφ. 3ο: Πιθανότητες

Παρ. 3.1 Δειγματικός Χώρος - Ενδεχόμενα.

Παρ. 3.2 Έννοια της Πιθανότητας.

Παρατηρήσεις:

Η προτεινόμενη ως διδακτέα ύλη θα διδασχτεί σύμφωνα με τις οδηγίες του Π.Ι.

Τα θεωρήματα, οι προτάσεις, οι αποδείξεις και οι ασκήσεις που φέρουν αστερίσκο δε διδασκονται και δεν εξετάζονται.

Οι εφαρμογές και τα παραδείγματα των βιβλίων δεν εξετάζονται ούτε ως θεωρία ούτε ως ασκήσεις. Μπορούν, όμως, να χρησιμοποιηθούν ως προτάσεις για τη λύση ασκήσεων, ή την απόδειξη άλλων προτάσεων.

ΦΥΣΙΚΗ

Την εξεταστέα-διδακτέα ύλη αποτελούν οι παρακάτω ενότητες από το διδακτικό βιβλίο των Γεωργακάκου Π., Σκαλωμένου Αθ. κ.λ.π, έκδοση Ο.Ε.Δ.Β. 2003.

1. ΤΟ ΦΩΣ

1.1 Η φύση του φωτός.

1.3 Μήκος κύματος και συχνότητα του φωτός κατά τη διάδοση του.

1.4 Ανάλυση λευκού φωτός και χρώματα.

2. ΑΤΟΜΙΚΑ ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ

2.1 Ενέργεια του ηλεκτρονίου στο άτομο του υδρογόνου

2.2 Διακριτές, ενεργειακές στάθμες.

2.3 Μηχανισμός παραγωγής και απορρόφησης φωτονίων.

2.4 Ακτίνες Χ.

3. ΠΥΡΗΝΙΚΑ ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ

3.1 Ιδιότητες των πυρήνων.

3.3 Η ραδιενέργεια.

3.4 Πυρηνικές αντιδράσεις

3.5 Εφαρμογές και κίνδυνοι της ραδιενέργειας

4. ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ

4.1 Είδη λαμπτήρων

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Τα θέματα που αναφέρονται στο βιβλίο με έγχρωμο φόντο(πράσινο) δεν αποτελούν εξεταστέα - διδακτέα ύλη.

ΒΙΟΛΟΓΙΑ

Η εξεταστέα-διδακτέα ύλη ορίζεται από το βιβλίο «Βιολογία Γενικής Παιδείας» της Γ' τάξης του Ενιαίου Λυκείου των Αδαμαντιάδου Σ. κ.ά., όπως αυτό αναμορφώθηκε από τους Καλαϊτζιδάκη Μ. και Πανταζίδη Γ., έκδοση Ο.Ε.Δ.Β. 2003, ως ακολούθως:

Κεφάλαιο 1 «Άνθρωπος και Υγεία» **εκτός** από τις ενότητες 1.4 (Καρκίνος) και 1.5 (Ουσίες που προκαλούν εθισμό).

Κεφάλαιο 2 «Άνθρωπος και Περιβάλλον» **εκτός** από την Εισαγωγή της ενότητας 2.4 (Ο ανθρώπινος πληθυσμός) και τις υποενότητες 2.4.1 (Άνθρωπος και περιβαλλοντικά προβλήματα) και 2.4.2 (Μείωση της βιοποικιλότητας)

Σημειώνεται ότι στην εξεταστέα - διδακτέα ύλη **δεν περιλαμβάνονται:**

Τα παραθέματα τα οποία σκοπό έχουν να δώσουν τη δυνατότητα επιπλέον πληροφόρησης των μαθητών, ανάλογα

με τα ενδιαφέροντά τους, οι πίνακες, τα μικρά ένθετα κείμενα σε πλαίσιο, οι προτάσεις για συνθετικές - δημιουργικές εργασίες των μαθητών.

Β. ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Ι. ΔΙΔΑΓΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Θουκυδίδης, Περικλέους Επιτάφιος

Από το βιβλίο «Θουκυδίδης Περικλέους Επιτάφιος» Γ' τάξης Ενιαίου Λυκείου, του Η. Σπυρόπουλου, έκδοση ΟΕΔΒ, Αθήνα 2003:

Α. Εισαγωγή: οι σελ 8-23

Β. Κείμενο: Από το πρωτότυπο τα κεφ. 36-42

Από μετάφραση τα κεφ. 34-35 και 43-46

Φιλοσοφικός Λόγος

Από το βιβλίο «Φιλοσοφικός Λόγος», Γ' τάξης Ενιαίου Λυκείου των Μ. Κοπιδάκη, Δ. Λυπουρλή, κ.ά., έκδοση ΟΕΔΒ, Αθήνα 2003:

Α. Εισαγωγή:

Πλάτωνος, *Πρωταγόρας*: οι σελ. 49-52 (Α. Η διάρθρωση του διαλόγου και τα πρόσωπα) και σελ. 56-57 (Β. Η φιλοσοφική σημασία του διαλόγου)

Πλάτωνος, *Πολιτεία*: οι σελ.:

α) 92- 93 (κεφ. 1. Νεανικές φιλοδοξίες και απογοητεύσεις, 2. Η συγγραφή της Πολιτείας και 3. Η σκηνοθεσία και τα πρόσωπα του διαλόγου)

β) 96-102 (κεφ. 6. Οι τρεις τάξεις, 8. Η αγωγή των φυλάκων, 12. Οι φιλόσοφοι-βασιλείς, 13. Η δικαιοσύνη και 14. Οι φαύλες πολιτείες)

γ) 113 (Η αλληγορία του σπηλαίου)

Αριστοτέλη, *Ηθικά Νικομάχεια*: οι σελ. 151-153

ΙV. Αριστοτέλη, *Πολιτικά*: σελ.178-179

Β. Κείμενα

Πλάτων, Πρωταγόρας: Από το πρωτότυπο οι ενότητες 4, 5, 6

και από μετάφραση η ενότητα 7.

Πλάτων, Πολιτεία: Από το πρωτότυπο οι ενότητες 11, 12 και 13.

Αριστοτέλης, Ηθικά Νικομάχεια: Από το πρωτότυπο οι ενότητες 1, 2, 3, 7, 8, 9 και 10.

Αριστοτέλης, Πολιτικά: Από το πρωτότυπο οι ενότητες 11, 15, 16 και 20 και από μετάφραση οι ενότητες 12, 13, 14 και 18.

ΙΙ. ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Αδίδακτο πεζό κείμενο αρχαίων Ελλήνων συγγραφέων της αττικής διαλέκτου.

Ως εξεταστέα-διδακτέα ύλη στη Γραμματική και στο Συντακτικό καθορίζεται:

α. Η ύλη που περιλαμβάνεται στα βιβλία του Γυμνασίου «Η ελληνική γλώσσα. Κείμενα, Αρχαία, Βυζαντινά και Λόγια», τα οποία έχουν αναμορφωθεί και εκδοθεί από τον ΟΕΔΒ για το σχολικό έτος 2003-2004 με τον τίτλο «Αρχαία Ελληνική Γλώσσα».

β. Ολόκληρη η ύλη που περιλαμβάνεται στο βιβλίο της Α' τάξης Ενιαίου Λυκείου «Εγχειρίδιο Γλωσσικής Διδασκαλίας» έκδοση ΟΕΔΒ, Αθήνα 2003 (ενότητες 1-21).

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

Από το βιβλίο «Νεοελληνική Λογοτεχνία» Γ' Ε. Λ., των Κ. Ακρίβου, Δ. Αρμάου κ.ά, έκδοση ΟΕΔΒ, 2003.

Α. Ποίηση

1. Γιάννη Ρίτσου, Η σονάτα του σεληνόφωτος
2. Ποιήματα για την ποίηση
Κ.Π. Καβάφης, «Καισαρίων»
Κ.Π. Καβάφης, «Μελαγχολία του Ιάσωνος Κλεάνδρου ποιητού εν Κομμαγηνή 595 μ.Χ.»
Κ.Π. Καβάφης, «Ο Δαρείος»
Οδυσσεύς Ελύτης, «Μικρή πράσινη Θάλασσα»
Μαρία Πολυδούρη, «Μόνο γιατί μ' αγάπησες»
Μανόλης Αναγνωστάκης, «Στον Νίκο Ε... 1949»
Νίκος Εγγονόπουλος, «Ποίηση 1948».

Β. Πεζογραφία

1. Γ. Βιζυηνός, «Το αμάρτημα της μητρός μου»
2. Αλέξανδρος Παπαδιαμάντης, «Όνειρο στο κύμα»
3. Σ. Δούκας, «Ιστορία ενός αιχμαλώτου»

ΙΣΤΟΡΙΑ

Από το βιβλίο «Θέματα Νεοελληνικής Ιστορίας» Γ' Ενιαίου Λυκείου των Γ. Μαργαρίτη, Αγ. Αζέλη, Ν. Ανδριώτη, Θ. Δετοράκη, έκδοση ΟΕΔΒ, 2003.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΣΤΗΝ ΑΣΤΙΚΟΠΟΙΗΣΗ, σελ. 12-56**Η ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΚΑΙ Η ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΚΟΜΜΑΤΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ (1821-1936):**

- Β. Χειραφέτηση και αναμόρφωση (1844-1880) σελ. 72-81
Γ. Δικομματισμός και εκσυγχρονισμός (1880-1909) σελ. 82-90
Δ. Ανανέωση-Διχασμός (1909-1922) σελ. 91-100

ΤΟ ΠΡΟΣΦΥΓΙΚΟ ΖΗΤΗΜΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ (1821-1930)

- Πρόσφυγες στην Ελλάδα κατά το 19ο αιώνα σελ. 118
Γ. Η αποκατάσταση των προσφύγων κατά την περίοδο της μοναρχίας του Όθωνα (1833-1862) σελ. 131-135

Πρόσφυγες στην Ελλάδα κατά τον 20ό αιώνα. σελ. 139

- Α. Προσφυγικά ρεύματα κατά την περίοδο 1914-1922 σελ. 140-145
Β. Μικρασιατική καταστροφή σελ. 146-154
Γ. Η αποκατάσταση των προσφύγων σελ. 155-161
Δ. Η αποζημίωση των ανταλλαξίμων και η ελληνοτουρκική προσέγγιση σελ. 162-164
Ε. Η ένταξη των προσφύγων στην Ελλάδα σελ. 165-171

ΛΑΤΙΝΙΚΑ

Από το βιβλίο «Λατινικά» της Γ' τάξης Ενιαίου Λυκείου, των Μ. Πασχάλη - Γ. Σαββαντίδη, έκδ. ΟΕΔΒ 2003:

Κείμενα-Γραμματική, Συντακτικό

Τα κείμενα των ενοτήτων 21-50, εκτός των ενοτήτων 22, 26, 33, 35, 39, 46 και 50 από τις οποίες θα διδαχθούν μόνο τα γραμματικά και συντακτικά φαινόμενα.

Τα γραμματικά και συντακτικά φαινόμενα που περιλαμβάνονται σ' όλες τις ενότητες (21-50), του διδακτικού εγχειριδίου της τάξης αυτής.

Επίσης, στην εξεταστέα-διδακτέα ύλη συμπεριλαμβάνονται τα γραμματικά και συντακτικά φαινόμενα που περιέχονται και στις είκοσι ενότητες του βιβλίου «Λατινικά» της Β' τάξης Ενιαίου Λυκείου, των Μ. Πασχάλη - Γ. Σαββαντίδη, έκδ. ΟΕΔΒ 2003.

Γ. ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΘΕΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ**ΦΥΣΙΚΗ**

Την εξεταστέα-διδακτέα ύλη αποτελούν οι παρακάτω

ενότητες από το διδακτικό βιβλίο των Ιωάννου Α., Ντάνου Γ. κ.α. έκδοση ΟΕΔΒ, 2003.

1. ΗΛΕΚΤΡΙΚΕΣ – ΜΗΧΑΝΙΚΕΣ ΤΑΛΑΝΤΩΣΕΙΣ

- 1-1 Εισαγωγή.
- 1-2 Περιοδικά φαινόμενα.
- 1-3 Απλή αρμονική ταλάντωση.
- 1-4 Ηλεκτρικές ταλαντώσεις.
- 1-5 Φθίνουσες ταλαντώσεις.
- 1-6 Εξαναγκασμένες ταλαντώσεις.
- 1-7 Σύνθεση ταλαντώσεων.

2. ΚΥΜΑΤΑ

- 2-1 Εισαγωγή.
- 2-2 Μηχανικά κύματα.
- 2-3 Επαλληλία ή υπέρθεση κυμάτων.
- 2-4 Συμβολή δύο κυμάτων στην επιφάνεια υγρού.
- 2-5 Στάσιμα κύματα.
- 2-6 Παραγωγή ηλεκτρομαγνητικών κυμάτων.
- 2-8 Το φάσμα της ηλεκτρομαγνητικής ακτινοβολίας.
- 2-9 Ανάκλαση – διάθλαση.
- 2-10 Ολική εσωτερική ανάκλαση.

4. ΜΗΧΑΝΙΚΗ ΣΤΕΡΕΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ

- 4-1 Εισαγωγή.
- 4-2 Οι κινήσεις των στερεών σωμάτων.
- 4-3 Ροπή δύναμης.
- 4-4 Ισορροπία στερεού σώματος.
- 4-5 Ροπή αδράνειας.
- 4-6 Θεμελιώδης νόμος της στροφικής κίνησης.
- 4-7 Στροφορμή
- 4-8 Διατήρηση της στροφορμής.
- 4-9 Κινητική ενέργεια λόγω περιστροφής.
- 4-10 Έργο κατά τη στροφική κίνηση.

5. ΚΡΟΥΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΚΙΝΗΣΕΙΣ

- 5-1 Εισαγωγή.
- 5-2 Κρούσεις.
- 5-3 Κεντρική ελαστική κρούση δύο σφαιρών.
- 5-4 Ελαστική κρούση σώματος με άλλο ακίνητο πολύ μεγάλης μάζας.
- 5-9 Φαινόμενο Doppler.

Τα ένθετα που περιλαμβάνονται στα διδακτικά βιβλία δεν περιλαμβάνονται στη εξεταστέα-διδακτέα ύλη.

ΧΗΜΕΙΑ

Από το βιβλίο Χημεία Γ' Τάξης Ενιαίου Λυκείου Θετικής Κατεύθυνσης των Σ. Λιοδάκη, Δ. Γάκη κ. ά. έκδοση ΟΕΔΒ, 2003.

Κεφάλαιο 1ο: Ηλεκτρονιακή δομή των ατόμων και ο περιοδικός πίνακας εκτός: α) Την ηλεκτρονιοσυγγένεια της παραγράφου 1.4 (Σελίδα 26) και β) Τα σχήματα μορίων - θεωρία VSEPR της παραγράφου 1.5 (Σελίδες 32 έως 35).

Κεφάλαιο 3ο: Οξέα – Βάσεις – Ιοντική ισορροπία εκτός: α) Την ισχύ οξέων – βάσεων και μοριακή δομή της παραγράφου 3.2 (Σελίδες 99 έως 101) και β) Το γινόμενο διαλυτότητας της παραγράφου 3.7 (Σελίδες 131 έως 137).

Κεφάλαιο 5ο: Οργανική χημεία εκτός: α) Το επαγωγικό φαινόμενο της παραγράφου 5.1 (Σελίδες 199 και 200) β) την παράγραφο 5.2, στερεοϊσομέρεια (εναντιοστερεομέρεια και διαστερεομέρεια) (Σελίδες 201 έως 214) γ) την αρωματική υποκατάσταση της παραγράφου 5.3 (Σελίδες 221, 222) δ) μερικοί μηχανισμοί οργανικών αντιδράσεων της παραγράφου 5.3 (Σελίδες 230 έως 236) και ε) τις οργανικές συνθέσεις της παραγράφου 5.4 (Σελίδες 237 έως 245) με εξαίρεση την αλογονοφορμική αντίδραση (Σελίδες 239 και 240).

ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ

Από το βιβλίο Μαθηματικά Θετικής Κατεύθυνσης Γ' τάξης Ενιαίου Λυκείου των Ανδρεαδάκη Στ., κ.α., έκδοση Ο.Ε.Δ.Β. 2003.

ΜΕΡΟΣ Α**Κεφ. 2ο: Μιγαδικοί αριθμοί**

- Παρ. 2.1 Η έννοια του Μιγαδικού Αριθμού.
Παρ. 2.2 Πράξεις στο σύνολο $\mathbb{C}$ των Μιγαδικών.
Παρ. 2.3 Μέτρο Μιγαδικού Αριθμού.

ΜΕΡΟΣ Β**Κεφ. 1ο: Όριο - Συνέχεια συνάρτησης**

- Παρ. 1.1 Πραγματικοί αριθμοί.
Παρ. 1.2 Συναρτήσεις.
Παρ. 1.3 Μονότονες συναρτήσεις- Αντίστροφη συνάρτηση.
Παρ. 1.4 Όριο συνάρτησης στο $x_0 \in \mathbb{R}$
Παρ. 1.5 Ιδιότητες των ορίων, χωρίς τις αποδείξεις της υποπαραγράφου: «Τριγωνομετρικά όρια»
Παρ. 1.6 Μη πεπερασμένο όριο στο $x_0 \in \mathbb{R}$
Παρ. 1.7 Όρια συνάρτησης στο άπειρο.
Παρ. 1.8 Συνέχεια συνάρτησης.

Κεφ. 2ο: Διαφορικός Λογισμός

- Παρ. 2.1 Η έννοια της παραγώγου, χωρίς την υποπαραγραφή: «Κατακόρυφη εφαπτομένη»
Παρ. 2.2 Παραγωγίσιμες συναρτήσεις- Παράγωγος συνάρτησης.
Παρ. 2.3 Κανόνες παραγώγισης, χωρίς την απόδειξη του θεωρήματος που αναφέρεται στην παράγωγο γινομένου
Παρ. 2.4 Ρυθμός μεταβολής.
Παρ. 2.5 Θεώρημα Μέσης Τιμής Διαφορικού Λογισμού.
Παρ. 2.6 Συνέπειες του Θεωρήματος Μέσης Τιμής.
Παρ. 2.7 Τοπικά ακρότατα συνάρτησης, χωρίς την απόδειξη του θεωρήματος της σελίδας 262 και χωρίς το κριτήριο της 2ης παραγώγου.
Παρ. 2.8 Κυρτότητα - Σημεία καμπής συνάρτησης. (Θα μελετηθούν μόνο οι συναρτήσεις που είναι δύο, τουλάχιστον, φορές παραγωγίσιμες στο εσωτερικό του πεδίου ορισμού τους).
Παρ. 2.9 Ασύμπτωτες - Κανόνες De l'Hospital.
Παρ. 2.10 Μελέτη και χάραξη της γραφικής παράστασης μιας συνάρτησης.

Κεφ. 3ο: Ολοκληρωτικός Λογισμός

- Παρ. 3.1 Αόριστο ολοκλήρωμα.
Παρ. 3.2 Μέθοδοι ολοκλήρωσης, χωρίς τις αποδείξεις των τύπων της ολοκλήρωσης κατά παράγοντες και της ολοκλήρωσης με αντικατάσταση.
Παρ. 3.4 Ορισμένο ολοκλήρωμα
Παρ. 3.5. Η συνάρτηση $F(x) = \int_a^x f(t)dt$
Παρ. 3.7 Εμβαδόν επιπέδου χωρίου, χωρίς την εφαρμογή 3 της σελίδας 348.

Παρατηρήσεις:

Η προτεινόμενη ως διδακτέα ύλη θα διδαχτεί σύμφωνα με τις οδηγίες του Π.Ι.

Τα θεωρήματα, οι προτάσεις, οι αποδείξεις και οι ασκήσεις που φέρουν αστερίσκο δε διδάσκονται και δεν εξετάζονται.

Οι εφαρμογές και τα παραδείγματα των βιβλίων δεν εξετάζονται ούτε ως θεωρία ούτε ως ασκήσεις. Μπορούν, όμως, να χρησιμοποιηθούν ως προτάσεις για τη λύση ασκήσεων, ή την απόδειξη άλλων προτάσεων.

Εξαιρούνται από την εξεταστέα-διδακτέα ύλη οι εφαρμογές και οι ασκήσεις που αναφέρονται σε λογαρίθμους με βάση διαφορετική του e και του 10.

ΒΙΟΛΟΓΙΑ

Η εξεταστέα-διδακτέα ύλη ορίζεται από το βιβλίο «Βιολογία Θετικής Κατεύθυνσης» της Γ' τάξης του Ενιαίου Λυκείου των Αλεπόρου-Μαρίνου Β., Αργυροκαστρίτη Α., Κομητοπούλου Α., Πιαλόγλου Π., Σγουρίτσα Β., έκδοση Ο.Ε.Δ.Β. 2003, ως ακολούθως:

Κεφάλαιο 1 «Το γενετικό υλικό».

Κεφάλαιο 2 «Αντιγραφή, έκφραση και ρύθμιση της γενετικής πληροφορίας».

Κεφάλαιο 4 «Τεχνολογία του ανασυνδυασμένου DNA».

Κεφάλαιο 5 «Μενδελική κληρονομικότητα».

Κεφάλαιο 6 «Μεταλλάξεις».

Κεφάλαιο 7 «Αρχές και μεθοδολογία της Βιοτεχνολογίας» εκτός από την ενότητα «Η παραγωγή της πενικιλίνης αποτελεί σημαντικό σταθμό στην πορεία της Βιοτεχνολογίας» (σελ. 111-112).

Κεφάλαιο 8 «Εφαρμογές της Βιοτεχνολογίας στην Ιατρική» εκτός από τις ενότητες «Εμβόλια» και «Αντιβιοτικά».

Κεφάλαιο 9 «Εφαρμογές της Βιοτεχνολογίας στη γεωργία και την κτηνοτροφία».

Σημειώνεται ότι στην εξεταστέα-διδακτέα ύλη **δεν περιλαμβάνονται**:

α) Όλα τα ένθετα - παραθέματα, τα οποία σκοπό έχουν να δώσουν τη δυνατότητα επιπλέον πληροφόρησης των μαθητών, ανάλογα με τα ενδιαφέροντά τους, σε θέματα που αναδεικνύουν τη σχέση της επιστήμης της Βιολογίας και των εφαρμογών της με όλους τους τομείς της κοινωνικής ζωής.

β) Οι χημικοί τύποι, οι οποίοι συνοδεύουν το κείμενο και συμβάλλουν στην κατανόησή του, σε καμία όμως περίπτωση δεν απαιτείται η απομνημόνευσή τους.

γ) Όσα αναφέρονται υπό τον τίτλο «Ας ερευνήσουμε ...», στο τέλος κάθε κεφαλαίου και τα οποία αποτελούν προτάσεις για συνθετικές-δημιουργικές εργασίες των μαθητών.

Δ. ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ**ΦΥΣΙΚΗ**

Όπως ακριβώς ορίζεται για τη Φυσική της Θετικής Κατεύθυνσης της Γ' τάξης Ενιαίου Λυκείου.

ΧΗΜΕΙΑ - ΒΙΟΧΗΜΕΙΑ**ΧΗΜΕΙΑ**

Από το βιβλίο Χημεία Γ' Τάξης Ενιαίου Λυκείου Τεχνολογικής Κατεύθυνσης των Σ. Λιοδάκη, Δ. Γάκη κ. ά. Έκδοση Ο.Ε.Δ.Β. 2003.

1. Κεφάλαιο 1ο: Οξέα - Βάσεις - Ιοντική ισορροπία εκτός των: α) Ισχύς οξέων - βάσεων και μοριακή δομή της παραγράφου 1.2 (Σελίδες 10 έως 12) και β) το γινόμενο διαλυτότητας της παραγράφου 1.7 (Σελίδες 42 έως 48).

2. Κεφάλαιο 3ο: Οργανική χημεία εκτός από: α) την παράγραφο 3.1 στερεοϊσομέρεια (Εναντιοστερεομέρεια και διαστερεομέρεια) (Σελίδες 101 έως 114) β) την αρωματική υποκατάσταση της παραγράφου 3.2 (Σελίδες 121, 122) και γ) τις οργανικές συνθέσεις της παραγράφου 3.3 (Σελίδες 130 έως 138).

ΒΙΟΧΗΜΕΙΑ

Η εξεταστέα-διδακτέα ύλη ορίζεται από το βιβλίο «Βιοχημεία Τεχνολογικής Κατεύθυνσης» της Γ' τάξης του Ενιαίου Λυκείου των Γιαλούρη Π., Μποσινάκου Α., Σίδερη Δ., έκδοση Ο.Ε.Δ.Β. 2003

Κεφάλαιο 1 Οργανική Χημεία και Βιοχημεία

Κεφάλαιο 2 Αμινοξέα – Πεπτίδια

Κεφάλαιο 3 Πρωτεΐνες

Κεφάλαιο 4 Ένζυμα

Κεφάλαιο 5 Νουκλεϊνικά οξέα

Κεφάλαιο 7 Βασικές αρχές μεταβολισμού

Κεφάλαιο 8 Σάκχαρα

Κεφάλαιο 9 Μεταβολισμός των σακχάρων

Κεφάλαιο 10 Κύκλος του κιτρικού οξέος και οξειδωτική φωσφορυλίωση **μόνο** οι παράγραφοι 10.1, 10.2 και 10.3.

Σημειώνεται ότι στην εξεταστέα - διδακτέα ύλη δεν περιλαμβάνονται:

α) Τα ένθετα-παραθέματα (κείμενα σε πράσινο φόντο), τα κείμενα υπό τον τίτλο «Γνωρίζεις ότι» και οι χημικοί τύποι που βρίσκονται μέσα σε πλαίσιο.

β) Το περιεχόμενο των αριθμημένων εικόνων συνοδεύει το κείμενο και συμβάλλει στην κατανόησή του. Δεν απαιτείται η απομνημόνευσή του.

γ) Όσα αναφέρονται υπό τον τίτλο «Ας ερευνήσουμε ...», στο τέλος κάθε κεφαλαίου, αποτελούν προτάσεις για συνθετικές-δημιουργικές εργασίες των μαθητών.

ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ

Από το βιβλίο Μαθηματικά Θετικής Κατεύθυνσης Γ' τάξης Ενιαίου Λυκείου των Ανδρεαδάκη Στ. κ.ά., έκδοση Ο.Ε.Δ.Β. 2003, όπως ακριβώς ορίζεται για τα Μαθηματικά Θετικής Κατεύθυνσης Γ' τάξης Ενιαίου Λυκείου.

ΑΡΧΕΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Βιβλίο: «Αρχές Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων» των Δ. Μπουραντά, Α. Βάθη κ.ά. έκδοση Ο.Ε.Δ.Β. 2003

Κεφάλαιο 1: Επιχειρήσεις και Οργανισμοί

1.2 Η Επιχείρηση (σ 25-29)

1.3 Λειτουργίες της Επιχείρησης (σ. 30-34)

1.4 Η Επιχείρηση και το Περιβάλλον της (σ. 34-37)

1.5 Η Αποτελεσματικότητα των Επιχειρήσεων (σ. 37-44)

Κεφάλαιο 2: Η Επιστήμη της Διοίκησης των Επιχειρήσεων

2.1 Εισαγωγικές Έννοιες (σ 55)

2.2 Οργάνωση και Διοίκηση (σ. 56-63)

2.3 Μάρκετινγκ (64-69)

2.4 Διοίκηση Πωλήσεων (σ.70- 72)

2.5 Χρηματοοικονομική Διοίκηση (σ 73-75)

2.6 Διοίκηση Παραγωγής (σ. 76-79)

2.7 Διοίκηση Ανθρωπίνων Πόρων (σ 80-84)

Κεφάλαιο 3: Διοικητικές Λειτουργίες

3.3. Διεύθυνση (σ. 123-134)

ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ ΣΕ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Από το βιβλίο «Ανάπτυξη Εφαρμογών σε Προγραμματιστικό Περιβάλλον» των Α. Βακάλη, Η. Γιαννόπουλου, Ν. Ιωαννίδη, Χ. Κοΐλια, Κ. Μάλαμα, Ι. Μανωλόπουλου, Π. Πολίτη, έκδοση Ο.Ε.Δ.Β. 2003

1. Ανάλυση προβλήματος

1.1 Η έννοια πρόβλημα

1.2 Κατανόηση προβλήματος

1.3 Δομή προβλήματος

1.4 Καθορισμός απαιτήσεων

1.5 Κατηγορίες προβλημάτων

1.6 Πρόβλημα και υπολογιστής

2. Βασικές Έννοιες Αλγορίθμων

2.1 Τι είναι αλγόριθμος

2.2 Σπουδαιότητα αλγορίθμων

2.3 Περιγραφή και αναπαράσταση αλγορίθμων

2.4 Βασικές συνιστώσες/εντολές ενός αλγορίθμου

2.4.1 Δομή ακολουθίας

2.4.2 Δομή επιλογής

2.4.3 Διαδικασίες πολλαπλών επιλογών

2.4.4 Εμφωλευμένες Διαδικασίες

2.4.5 Δομή επανάληψης

3. Δομές Δεδομένων και Αλγόριθμοι

3.1 Δεδομένα

3.2 Αλγόριθμοι+Δομές Δεδομένων = Προγράμματα

3.3 Πίνακες

3.4 Στοιβά

3.5 Ουρά

3.6 Αναζήτηση

3.7 Ταξινόμηση

4. Τεχνικές Σχεδίασης Αλγορίθμων

4.1 Ανάλυση προβλημάτων

4.2 Μέθοδοι σχεδίασης αλγορίθμων

6. Εισαγωγή στον προγραμματισμό

6.1 Η έννοια του προγράμματος

6.2 Ιστορική αναδρομή

6.2.1 Γλώσσες Μηχανής

6.2.2 Συμβολικές γλώσσες ή γλώσσες χαμηλού επιπέδου

6.2.3 Γλώσσες υψηλού επιπέδου

6.2.4 Γλώσσες 4ης γενιάς

6.3 Φυσικές και τεχνητές γλώσσες

6.4 Τεχνικές σχεδίασης προγραμμάτων

6.4.1 Ιεραρχική σχεδίαση προγράμματος

6.4.2 Τμηματικός προγραμματισμός

6.4.3 Δομημένος προγραμματισμός

6.5 Αντικειμενοστραφής προγραμματισμός

6.6 Παράλληλος προγραμματισμός

6.7 Προγραμματιστικά περιβάλλοντα

7. Βασικά στοιχεία προγραμματισμού

7.1 Το αλφάβητο της ΓΛΩΣΣΑΣ

7.2 Τύποι Δεδομένων

7.3 Σταθερές

7.4 Μεταβλητές

7.5 Αριθμητικοί τελεστές

7.6 Συναρτήσεις

7.7 Αριθμητικές εκφράσεις

7.8 Εντολή εκχώρησης

7.9 Εντολές εισόδου-εξόδου

7.10 Δομή προγράμματος

8. Επιλογή και επανάληψη

8.1 Εντολές επιλογής

8.1.1 Εντολή ΑΝ

8.1.2 Εντολή ΕΠΙΛΕΞΕ

8.2 Εντολές επανάληψης

8.2.1 Εντολή ΟΣΟ...ΕΠΑΝΑΛΑΒΕ

8.2.2 Εντολή ΜΕΧΡΙΣ_ΟΤΟΥ

8.2.3 Εντολή ΓΙΑ...ΑΠΟ...ΜΕΧΡΙ

9. Πίνακες

9.1 Μονοδιάστατοι πίνακες

9.2 Πότε πρέπει να χρησιμοποιούνται πίνακες

9.3 Πολυδιάστατοι πίνακες

9.4 Τυπικές επεξεργασίες πινάκων

10. Υποπρογράμματα

10.1 Τμηματικός προγραμματισμός

- 10.2 Χαρακτηριστικά των υποπρογραμμάτων
- 10.3 Πλεονεκτήματα του τμηματικού προγραμματισμού
- 10.4 Παράμετροι
- 10.5 Διαδικασίες και συναρτήσεις
- 10.5.1 Ορισμός και κλήση συναρτήσεων
- 10.5.2 Ορισμός και κλήση διαδικασιών

Οι ενότητες 3.4, 3.5 εξετάζονται μόνο ως θεωρία.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ

Οι μαθητές θα μπορούν να διατυπώνουν τις λύσεις των ασκήσεων των εξετάσεων είτε σε οποιαδήποτε μορφή παράστασης αλγορίθμου είτε σε «ΓΛΩΣΣΑ» όπως αυτή ορίζεται και χρησιμοποιείται στο διδακτικό εγχειρίδιο.

ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΙΑ

Η εξεταστέα-διδασκτέα ύλη του μαθήματος περιλαμβάνει τα παρακάτω περιγραφόμενα κεφάλαια και ενότητες από το βιβλίο «**Ηλεκτρολογία**» των Α. Βιδιαδάκη, Χ. Κανελλόπουλου, Α. Μπινιάρη, Γ. Χατζαράκη, έκδοση Ο.Ε.Δ.Β. 2003.

1. Ηλεκτρικά κυκλώματα – Μετρήσεις

- 1-1 Νόμος του Ohm
- 1-2 Νόμοι του Kirchhoff
- 1-3 Βασικές εφαρμογές του νόμου του Ohm και των νόμων του Kirchhoff
  - 1-3.1 Συνδεσμολογία αντιστάσεων
  - 1-3.2 Συνδεσμολογία πηγών τάσης
  - 1-3.3 Διαιρέτες τάσης και ρεύματος
- 1-4 Εναλλασσόμενο ρεύμα
- 1-5 Παραγωγή εναλλασσόμενου ρεύματος – εναλλασσόμενης τάσης
- 1-6 Ενεργός ένταση και ενεργός τάση
- 1-7 Διανυσματική παράσταση εναλλασσόμενου ρεύματος
- 1-8 Βασικά κυκλώματα στο εναλλασσόμενο ρεύμα
  - 1-8.1 Ωμική αντίσταση στο Ε. Ρ.
  - 1-8.2 Πηνίο στο Ε. Ρ.
  - 1-8.3 Πυκνωτής στο Ε. Ρ.
- 1-9 Σύνθετα κυκλώματα – Σύνθετη αντίσταση
  - 1-9.1 Κύκλωμα RL σε σειρά
  - 1-9.2 Κύκλωμα RLC σε σειρά – Συντονισμός σειράς
- 1-10 Ισχύς στο εναλλασσόμενο ρεύμα

4. Ηλεκτρονικά

Γενικά

- 4-1 Ηλεκτρική Αγωγιμότητα
- 4-2 Αγωγιμότητα των ημιαγωγών
  - 4-2.1 Ενδογενείς ή αυτοτελείς ημιαγωγοί
  - 4-2.2 Ημιαγωγοί πρόσμιξης

4-3 Επαφή P-N

- 4-3.1 Πόλωση της επαφής P-N
- 4-3.2 Χαρακτηριστική καμπύλη της επαφής P-N
- 4-4 Κρυσταλλοδίοδος επαφής
- 4-5 Εφαρμογές των διόδων
  - 4-5.1 Μετατροπή της εναλλασσόμενης τάσης AC σε συνεχή τάση DC
  - 4-5.2 Οπτικοηλεκτρονικές διατάξεις
- 4-6 Κρυσταλλοτρίοδος
  - 4-6.1 Λειτουργία του τρανζίστορ
- 4-7 Ενισχυτής
  - 4-7.1 Χαρακτηριστικά ενισχυτών
- 4-10 Ολοκληρωμένα κυκλώματα
- 4-11 Ερωτήσεις – Ασκήσεις (όσες αντιστοιχούν στην ύλη)
- 4-12 Ψηφιακά Ηλεκτρονικά
- 4-13 Πραγματοποίηση ψηφιακών κυκλωμάτων
- 4-14 Συστήματα αρίθμησης
- 4-16 Άλγεβρα Boole
- 4-17 Λογικές Πύλες

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

ΑΡΧΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΩΡΙΑΣ Γ' Λυκείου

Βιβλίο: «Αρχές Οικονομικής Θεωρίας» των Λιανού Θ., Παπαβασιλείου Α. και Χατζηανδρέου Α. έκδοση Ο.Ε.Δ.Β. 2003

Κεφ. 1: Βασικές Οικονομικές Έννοιες, εκτός των παραγράφων 6 και 13

Κεφ. 2: Η Ζήτηση των Αγαθών

Κεφ. 3: Η παραγωγή της επιχείρησης και το κόστος, εκτός των παραγράφων 5,6,7,8 και 9 που αναφέρονται στο κόστος παραγωγής.

Κεφ. 4: Η προσφορά αγαθών.

Κεφ. 5: Ο Προσδιορισμός των τιμών εκτός της παραγράφου 6

Κεφ. 7: Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν εκτός των παραγράφων 5,6,7 και 8

Κεφ. 9: Οικονομικές διακυμάνσεις - Πληθωρισμός - Ανεργία (Εκτός από το υποκεφάλαιο που αναφέρεται στις συνέπειες του πληθωρισμού που φέρει τον υπότιτλο γ) *Δανειστές και χρεώστες*).

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 23 Σεπτεμβρίου 2003

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΠΕΤΡΟΣ ΕΥΘΥΜΙΟΥ